

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOJ

1 METAI

Leidžia Spaudos b-vė „Aidas“

S. PAULO, Vytauto Didžiojo 1930 m. Rugpiūčio 9 d.

Red. A. Dutkus

8 Nr.

Red. ir Adm. adresas ir būstinė: Rua Visconde de Parnahyba, 370

Telephone 9-0831

São Paulo.

Visokios žinios

Naujas jūros milžinas.

Anglų laivų linija Cunard — Line finansuojant anglų vyriausybei stato nauja jūros milžina — laivą. Naujas laivas, turės 60000 tonų įtalpos, ir galės 4000 keleivių vežti. Šis laivo pastatymas kaštuos 6 milijonus anglų svarų sterlingų, arba apie 270 milijonus milreisų.

Šituo milžinu anglai mano atgauti mėlynąjį Okeano kaspina, kurį dabar turi vokiečių laivas „Bremen“.

Didelė audra Pietuslavijoje.

Pietuslavijoje, Lagreb apylinkėse šiomis dienomis perėjo didelė audra su ledais, daug nuostolių pridarydama. Visą dieną metinį darlių sunaikina. Nuostoliai siekia 35 milijonų dinarų.

Indijoj daug bedarbių.

Bombėjoje, šiomis dienomis visai užsidarė keliolika audimo fabriku. Keliolika tūkstančių darbininkų liko be darbo. Kituose fabrikuose taip pat yra atleidžiami darbininkai.

Toks fabriku uždarymas, manoma, kad yra laikinas.

Kiniečiai skundžia kiniečius.

Kaip anksčiau rašėm, kad suvienytose Am. Valstybėse yra dvi kiniečių organizacijos, kurios tarp sava veda aršią kovą į jų savitarpinius ginčus pradėjo net valdžia kištis.

Dabar viena kiniečių organizacija apskundė policijai kita, kad būk kita organizacija prekiauja opiumu. Policija pradėjo sekti ir susėkė, prekiaujant opiumu. Opiumo rasta už 140.000 dolerių vertės.

Vazuvius smarkiau pradeda veikti.

Italijoje ugniakalnis Vezovius vis smarkiau veikia. Milžiniška liepsna vis dažniau išsiveržia iš kraterio. Vezovio veikimas gąsdina italus ir neša naują Italijai katastrofą.

Sudegins Lenino kūną.

Užbalzamuotas Lenino kūnas pradėjo pūti ir atnaujinti balzavimą nebegalima ir apsaugoti nuo pūvimo nėra vilties, nes blogai buvo užbalzamuotas.

Dabar Lenino lavona sudegins, pelenus supils į tam tikrą dėžę ir laikys mauzėliuje.

Užsidarė Fordo fabrikas.

Ispanijoje, Barcelonoje ir kituose miestuose užsidarė Fordo fabrikai, dėl aukšto Ispanijos muitų apdėtu ant automobilio įvairių dalių, kurias gabena iš Amerikos. Sustojus fabrikam, daug žmonių liko be darbo. Barcelonoje iš Fordo paleido 6000 darbininkų.

Italijoje žemės drebjimas kartojasi.

Rugpiūčio 5. naktį įvairiuose Italijos vietose pasikartojė žemės drebjimas net 3 kartus. Nors žemės drebjimas tęsiasi neilgai tik 10 sekundų, bet žmonės išbėgo iš namų į laukus, bijodami pasijūti trobose.

Audra Šveicarijoj.

Šveicarijoj rugpiūčio 5. perėjo didelė audra su ledais, kuri tęsėsi 6 va-

lendas. Medžiaginių nuostolių padaryta apie 2 milijonus frankų. Žemesnes vietas ir gatvės nuo smarkaus lietaus buvo papludusios vandenu.

Prancūzijoje streikuoja darbininkai.

Prancūzijoje dar vis darbininkai streikuoja ir dažnai susiremia su policija. Labai dažnai užpuola belgų darbininkus, kurie poeina rubežių ir eina į Prancūziją darbo ieškoti. Rugpiūčio 5 dieną streikuojanti susirėmė su Prancūzų ir belgų pasienio policija. Daug policininkų sužaištų.

Dar rusų vokiečių pabėgėliai į Braziliją.

Praeitą savaitę iš Vokietijos išplaukė 200 rusų vokiečiai į Braziliją. Šią savaitę vėl 129 rusų vokiečiai išvažiavo laivu „Baden“ į Braziliją. Kurie apsisistos, taip pat kaip pirmieji — Rio de Janeiro.

Tifo epidemija.

Laikraščiai praneša, kad Sov. Rusijoje prie Uralų, kur daugumoje apsigyvenę vokiečiai kolonistai, siauria tifo epidemija. Žmonės tūkstančiais miršta.

Metė bolševikų tarnyba.

Paryžiu vienas paryžiu bolševikų žymus tarnautojas Agabekovas metė savo tarnybą ištodamas iš komunistų partijos. Agabekovui tarp kito, buvo pavesta nušauti pernai pabėgusį iš bolševikų tarnybos Besedovskį. Agabekovas ištodamas iš komunistų partijos, atiden daug bolševikų pasiūpė. B esedovskio ir Agabekovo atidengtos paslaptys labai labai veikia prancūzų nusistatymų bolševikų atžvilgių.

Prancūzų spauda vis labiau reikalauja nutraukti visus santykius su bolševikais.

Traukinių katastrofa.

Sov. Rusijoje netoli Tverskaja susidūrė du traukiniai prekinis ir keleivinis. Katastrofoje 12 žmonių užmušta ir 25 sužaišti.

Anglai reikalauja iš Sov. Rusijos atliginimo.

Anglų vyriausybė žada pareikalauti iš Sov. Rusijos 900 milijonų svarų sterlingų karo kompensacijos. Be to, privalus anglų pareikalavimai iš Sov. Rusijos siekia dar 50.000 svarų sterlingų. Laikraščiai praneša, kad Sovietų Rusijos delegacija iš savo pusės patieks anglams taip pat didelius reikalavimus kompensacijos už Santarvės valstybių intervencijų Sov. Rusijoje po bolševikų revoliucijos. Be to, Sov. Rusijos bankas nutarė užmegsti santykius su Anglijos valstybės banku.

Šuo — karžygis.

Jungtinėse Amerikos valstybėse, Dennison miestelyje įvyko nepaprastos iškilnės. Buvo palaidotas su kariškoniškomis ceremonijomis šuo pasižymėjęs fronte pasaulinio karo metu. Jis turėjo ypatingai išlavinta uoselę. Vienamė mušė Prancūzijoje jis iš tolo suodė besistartinai vokiečių paleistas nuodingas dujas ir tuo būdu išgelbėjo daugelio kareivių gyvybę.

Po karo tam žūniui valdžia paskyrė 60 dolerių mėnasiui pensiją iki gyvos galvos. Kada šuo užbaigė savo gyvenimą, jam buvo suruoštos iškilmingos laidotuvės, kuriuose dalyvavo kariuomenės būrys su orkestru.

Šarkio — šmelingo rungtynės bus 1931 met.

Bevanio rungtynės tarp Šarkio ir Šmelingo įvyksiančios tik kitų metų pradžioje, sausio ar vasario mėn. Mat, sugrįžusi į Vokietiją apžiūrėję gydytojas rado, kad Šmelingui per paskutines rungtynes su Šarkiu trūko viena gysla. Dėl to Šmelingas turis keletą mėnesių pasilsėti.

Darbininkų kongresas.

Rio de Janeiro įvyko įvairių amatininkų darbininkų kongresas. Kongrese pasakyta buvo daug kalbų, ypač dėl dabartinio krizio ir tokios kritiškos darbininkų padėties, apie darbininkų apdraudimą įvairiuose nelaiminguose atsitikimuose. Kongresas išdirbo darbininkų apsaugos įstatymą ir pasiuntė į federalinį kongresą.

Su automobiliu į upę.

Kelyje iš S. Paulo — Minas D-r. Oliveira Rodrigues važiuodamas automobiliu, su motina ir seserimi, įvažiavo upėn. Oliveira pats smarkiai susizaidė, o motina ir sesuo rado mirtį upėje.

Pusė milijono frankų už grožį.

Šių metų rugsėjo 7 dieną, Rio de Janeiro, įvyks pasaulinis panelių grožio konkursas. Į šį konkursą atvažiuos pasaulio gražuolės. Iš gražiausių 20 Europos panelių, išrinkta yra viena „miss Europa“.

Konkurse pripažinta gražiausioji visam pasauly panelė, gaus pusę milijono frankų už savo grožį. Šių gražuolių garbei, Rio de Janeiro bus suruoštos įvairios pramogos.

Šald. mėsos eksportas.

Nė viena Brazilijos industrija taip stipriai neatsistojusi ant kojų pasaulinėje rinkoje, kaip šaldomoji mėsa. Skerdyklos ir šaldytuvai yra gerai prižiūrimi ir kontroliuojami, pagal sanitarijos reikalavimą įtaisyti ir todėl randa sau daug rinkų.

Per viena sausio mėn. išvežta šaldytos mėsos 63.452 tonai, už 93.843 contus vertės. Šiomet per vieną mėn išvežta daugiau, nei peritais metais per keturis mėn.

Jeigu ir toliau bus taip gerai prižiūrimos skerdykl. ir gerai apdirbama mėsa, tai kitais metais dar labiau padidės eksportas ir duos nemažai pelno.

Studentų demonstracijos.

S. Paulo m. ant Largo de São Francisco, rugpiūčio m. 7 dieną, studentai suruošė demonstracijas.

Kaip tik ta pačia dieną užmušto Parahybos prezidento D-r J. do Pessoa

lavonas atvežtas į Rio de Janeiro. Studentai demonstravo ir darė mitingus protestodami prieš barbarišką nužudymą Parahybos prezidentą. Buvo pasakyta daug entuziastiskų kalbų.

Pradėjus demonstruoti, buvo išaukta daug raitosios policijos. Visos komercinės įstaigos ir krautuvės užsidarė duris. Išaukus policiją, demonstrantai pradėjo statyti barikadas gatvėse pradėjo visokiausias dėzes, kėdės ir kas papulė krauti ant gatvės. Policijai atvykus, demonstrantai puolė policiją atakuodami akmenimis ir pagaliais.

Per demonstracijas vienas kareivis užmuštas ir keletas sužeistų, kareivių ir studentų.

Vyriausias S. Paulo policijos šefas išleido įsakymą, kurio draudė didesnėmis žmonių grupėmis susirinkti.

Po demonstracijų mieste vėl buvo ramu. Iš 7 į 8 d. kareiviams buvo įsakyta patruliuoti mieste.

Brazilijos finansinė buklė gerėja

Vietiniai laikraščiai rašo, kad Brazilijos finansinė buklė gerėja. Būsimasis Brazilijos respublikos prezidentas D-r. Julio Prestes, būdamas Anglijoj pasirašė sutartį dėl paskolos sumoje 15.000.000 svarų sterlingų. Mina Geraes estados taip pat mano gauti 20.000.000 svarų sterlingų. Tokia paskola, kaip tik palengvins dabartinę Brazilijos buklę. Reik tikėtis, kad dabartinis nedarbas ims mažėti.

S. S-gos Lithuania

PRANEŠIMAS.

Šiuo pranešame visiems Sporto S-gos „Lithuania“ nariams, atvykti (10 rugp.) sekmadieni 11 val. į Ponte Piceno aikštę.

Bus I ir II futbolo k-dų treneruotė ir bendras fotografavimas.

S. S. „Lithuania“ Valdyba.

„LIET. AIDAS BR.“ REDAKCIJOS PRANESIMAS.

Pranešame gerbiamiems savo skaitytojams, kad „Lietuvių Aidas Braz.“ kaip ejo taip ir eis 6 puslapių. Keturių puslapių išeis, gal būt, dar vienas numeris, nes dabar yra ruošiamas leisti žurnalas „Jaunųjų Žiedas“ ir todėl trūksta iškart dviem laikraščiam spausti medžiagos (raidžių). Dar be to, „Jaunųjų žiedas“ šis numeris išeis 16 puslapių, todėl jam spausti reikia daug medžiagos. Manome, kad gerbiamieji skaitytojai mums užtai dovanos užsumąžinimą puslapių „Liet. Aidas Br.“ atsity atsilygins. „Liet. Aidas Br.“ kas turi užsiprenumeravęs iki Naujų Metų, tas gaus priedą „Jaunųjų Žiedą“.

L. Aidas Br. Redakcija.

DĖMESIOM!

LAPOS — VILLA ANASTACIOS VYTAUTO DIDŽIOJO KOMITETAS
Rugpiūčio 16 d. salėje João Pereira, 33 (Lapoje) rengia

IDOMU VAKARA

PROGRAMOJE

1. Veikalas: „Kunigaikštienė Gražyna“
2. Deklamacijos be ir su grimu.
3. Gyvi paveikslai.
4. Vytauto Didžiojo K-to choras.

Vėliau skrajantis pastas, konfeti, serpentinas, įvairūs žaidimai ir šokiai Lietuviškas Bufetas. Pakvietimai galima gauti „L. Aidas Br.“ Red.

Grieš lietuvių dūdų orkestras.

Pradžia 8 val. vak., pabaiga 4 val. ryto.

D. L. K. Vytauto Didžiojo K to Valdyba.

Aidai iš Tėvynės

Naujas derlius kelia baimę.

Jeigu laukose gerai javai auga — tik džiugtis reikėtų. Bet Lietuvos kaimais, iš patyrimo, visai ką kitą jaučia. Ateis metas, kada javai neužderės. Kada viskas laukuose supūvo, — buvė badas, bet žmonės tada buvo pinigingi ir šiaip taip išgyveno. Pereitais metais, kai užaugo ir peraugo javų — žmonės mėsuro ir jokių būdu negali išmokėti bankams palikų.

Štai kokia gyvenimo kaista logika. Ir jeigu dar šiais metais puikiai užlėris — užinaikai pardavę 100 pūų rugių kumelės neušpirks.

Aišku, kad čia kažkas negerai su eksportu ir dėl ūkininkų ateities rimtai reikia susirūpinti.

Kovai su gaisrais įstatymas.

Šiemet Lietuvoje ypatingai buvo labai daug gaisrų ir didelį valstybei nuostolį pridarė. Dabar vienas reikalingas ministras paruošė kovai su gaisrais įstatymo projektą, kuriuo einaut, gaisrų kaltininkai bus smarkiai baudžiami.

Dar be to, projekte numatyta, kad visuose miesteliuose ir bažnytkaimuose, kur gyvena nemažiau 500 gyventojų, turės būti ugniagesių komandos. Visi vyrai nuo 18 iki 50 metų turės susipažinti su gaisrų gesinimu. Tam reikali bus specialūs instruktoriai.

Besimokindami gaisrą gesinti, kad dar daugiau nepididintų gaisrų.

Memorandumas dėl mokesčių nevadusiems.

„Pieno Lašas“ draje išdirbė taisykles dėl apdėjimo nevedusių mokesčiais. Šios taisyklės apsvaistys draugija o paskui, priėmus vyriausybėi bus įteiktas atitinkamas memorandumas.

Didelė pieninė ir linų fabrikas Kelmėje.

Liepos 3 d. Kelmėje atidaryta didelė garinė pieninė. Be sviesto pieninė gamtina lietuviškus — žemaitiškus sūrius eksportui. Savo didumu ir įrengimu Kelmės pieninė yra antra Lietuvoje.

Taip pat tą pačią dieną Kelmėje atidarytas pirmas Lietuvos kooperatinis linų apdirbimo fabrikas. Fabrikas su parku linus ir paruošia juos eksportui.

Mokslininkai kasinės Lietuvos piliakalni.

Šiemet rugpjūtio mė. atvykus į Lietuvą žvedų mokslininkas su savo palydovais. Jie su mūsų mokslininkais šinės Apuolės piliakalni, prie Skuodo. Ši kasinėja jie jau pradėjo, pėn i šinės piliakalni senovės dalykai nešvežė, bet padėdami į mūsų muziejus.

78 miško gaisrai.

Šiemet per 6 mėn. Lietuvoje buvo 78 miško gaisrai. Išdeję apie 223 ha, daugiausia jauno medžio.

Daugiausia gaisrų buvo Mažeikių apskrityje — 8, Zarasų — 5, Labanorių — 5. Urpėdijų kur nė vieno gaisro nebuvo. Sa miško gaisrais smarkiai kovoja.

Firmas Lietuvos ledlaužis „Perkūnas“.

Klaipėdos laivų dirbtuvėse pastatytas pirmas Lietuvos jūros ledlaužis. Laivas turi 34,7 metrus ilgio ir 7,6 metrus pločio. Laivą pakelėto „Perkūnas“ vardu.

Prekybos derybos tarp Lietuvos ir Latvijos.

Paskutiniu laiku tiek iš Lietuvos tiek iš Latvijos pusės imta rimtai kalbėti apie prekybos sutartis su Latvija tarp šių dviejų valstybių. Latvijos užsienio reikalų ministerija mano sudaryti komisiją deryboms vesti Latvijos ūki, slankiai į tą sumanymą žiūrį palankiai. Derybos numatomos Kaune.

Dar 18 rajoninių parodų.

Šiemet Lietuvoje įvyko visi Lietu-

vos žemės ūkio ir pramonės paroda. Be šios parodos, dar bus 18 rajoninių parodų provincijoje, kuriose ypatingo dėmesio bus kreipiama į namų pramonę ir liaudies meną.

Emigracija iš Lietuvos 1930 m. pirm. pusmetį.

Per pirmąjį šių metų pusmetį iš Lietuvos emigravo 4599 žmonės. Palyginus su 1929 m. šiemet emigracija beveik dvigubai mažesnė.

1929 m. ir šiemet emigracija atrodė taip:

Mėnesiai	1929 m.	1930 m.
Sausis	987	1423
Vasaris	1740	644
Kovas	1928	1202
Balandis	1520	525
Gegužis	1858	485
Birželis	1151	320

Tai gi, birželi mėn. emigracija palyginus su sausio m. sumažėjo daugiau kaip 4 kartus. Labai smarkiai sumažėjo emigracija į Braziliją; birželi mėn. į Braziliją iškeliavo vos 10 žmonių. Per visą pusmetį šiemet emigravo į Braziliją 751 žmogus, pernai per tą patį laiką — 2617 žmonių.

Javų kainos smarkiai pakilo.

Lietuvoje paskutiniu laiku javų kainos smarkiai pakilo. Ypač pakilo kviečių kainos. Kviečių cent moka 18 — 19 lit. Taip pat avižių ir miežių kainos kyla. Klaipėdoje už rugius moka 12 lit. cent. už miežius 16 lit. cent.

Užsieny javų kainos laikosi viena: už rugiai 12 lit. cent, kviečiai 18 lit. cent.

Žalgirio mušio minėjimas.

Šių metų liepos 15 d. suėjo lygiai 520 metų nuo Žalgirio mušio, kuriame lietuvių kariuomenė, Vytauto Didžiojo vadovaujama, nugalėjo kryžiuočius. Šia proga tą dieną Kaune K. r. Muzieju įvyko iškilnės, kurios buvo transliuojamos per radio visai Lietuvai.

Vytauto Didžiojo ordenas.

Vytauto Didžiojo, galingo Lietuvos valdovo, jubiliejus proga steigiamas jo vardo ordenas. Vytauto Didžiojo ordenas bus aukščiausias Lietuvos ir svetimų valstybių piliečiams pagerbti už ypatingus nuopelnus Lietuvos valstybei ir lietuvių tautai.

Vytauto D. ordenas projektuojamas 5-ųjų laipsnių. Be to, steigiamas Vytauto Didžiojo ordeno medalis 3-ųjų laipsnių. Ordeno ir medaliai projektas ministerių kabineto jau priimtas.

Lenkų Viceministeris — Kauno kaptijos kanoaininkas.

„Vilniaus Ryt.“ praneša, kad Lenkijos prezidentas pasityrė šveičinio viceministeriu Vilniaus universiteto profesorius Kauno diocėzijos kanoainką Kun. Br. Žemgoličią. Naujas lenkų viceministeris yra kilęs iš nepriklausomos Lietuvos. Jis yra parašęs keletą religinių veikalų. Lietuvių kalba kalbą jis yra parašęs veikalą „Bažnyčia ir valstybė“ 1918 m.

TAUFIČIAI LIETUVIAI.

Norint gauti koki nors patarimą arba kokias nors informacijas, kreipkitės, tik į Redakciją

„LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJŲ“

TAUTU S-GA ATSIŠAKO UZSTOTI SKRIAUDZIAMA LIETUVIŲ TAUTA.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija buvo savo laiku pasiuntiusi Tautų Sąjungai protestą, dėl to, kad lenkai žiauriai kankino lietuvių jaunimą. Tautų Sąjunga pasiuntė tą protestą lenkų vyriausybei. Lenkai, iš savo pusės, užprotestavo, kam Lietuva kišasi į Leukijos „Vid us reikalus“.

Po to Tautų Sąjunga paskelbė, kad jei nės pagrindo įsikūsti į šį lietuvių — lenkų ginčą ir pareiškė vilties, kad abi valstybės nesigriebs dėl to priemonių, kuri s pablogintų tarp jų santykius.

Tai smūgis Lietuvos užsienio politikai. Tautų Sąjunga atsisako užstoti skriaudžiama lietuvių tautą.

LIETUVOS IR SOV. RUSIJOS TAIKOS SUTARTIES DESIMT-METIS.

Liepos mėn. 12 d. sukako 10 metų nuo taikos sutarties pasirašymo tarp Lietuvos ir Sov. Rusijos. Ta sutartim pasirašė ėjęs tar Lietuvos ir S. Rusijos karas ir Tarybų respublika pripažino Lietuvą nepriklausoma valstybe, atskirdama ją nuo betkokių pareigų Rusijos link, kaipo buvusios jos dalies. Be to, sutartis Lietuvai svarbi tuo, kad jof užtikrintos visos etnografinės Lietuvos teritorijos, t. y. Vilniaus kraistas su Vilnium ir Gardinu. Sukaktuvių proga pasikeitė sveikinimo telegramams Lietuvos užsienio reik. ministeris dr. Zaučius ir Sov. Rusijos užsienio reikalų liaudies komisaras Litvinovas.

KAIP LIETUVOS LAIKRASCIAS RASO APIE P. VOLDEMARA.

„Paskutinėmis dienomis nė už ko nėra taip lengvai užkliūti, kaip už Voldevaro klausimo. Buvo tautininku suvaziavimas. Bet štai, nešaušo keli nauji ryšiai, pasirodo, kad Voldevaras savo užsiėmyme liko dar daugiau užsispyręs šiaip ar taip, dvasis iš jo vyraus. Ant jo galvos brūkė teismai, kažkokie tardymai, pulkininko štencelio byla ir Lietuvos banko rūnu lubos, ir kol banko lubos bus viršum p. Voldevaro, tkrinausia, kad jis tvirtai ant kojų laikysis“.

Ir, išikrųjų „Voldevaras šen, Voldevaras ten“, o jis į tai nekveipia dėmesio ir ramiai sau banko rūnuose šeimūninkauj.

Daktaras

B. K. ŠIPEKOVAS.

Vidurniųjų, veneros ir proto ligų Pirmą nuo 6-30 val. ir 8 val. vak. Šeštadienis nuo 2 — iki 6 val. vak.

Rua Counselheiro Chrispiano 74, apr. 28.

Teismas nuteisė ir pats teismas praso dovanoti.

Prieš kurį laiką Klaipėdos ligoninė J. Kochanuskaitė pagimdė pavainikę dukterį ir kaipo paprasta plytynėies darbininkė, negalėdama ją prižiūrėti, pelyndama 20 — 25 lit. savaitėj, sumanė atiduoti ją kam nors auklėti. Ji kreipėsi į Klaipėdos ir Palangos prieglaudas tačiau nieks kūdikio nepriėmė. Vieną vakarą, lyjant, neturėdama kur su kūdikiu dėtis, su vienu litu kišenėje, bijodama dėl kūdikio nustoti darbo, begalinio selvarto stovyje, sumanė jį nužudyti. Nubėgo ant Palangos jūros tilto ir įmetė kūdikį jūron, kur jis prigriė. Beveik mėnesiui prėslinkus, nustojusi darbo, sąžinės graužiama, apie įvykį pati pranešė policijai.

J. Kochanuskaitė esanti našlaitė tėvai mirė 1919 m. Rusijoje. Lietuvoje buvo auginama vaikų prieglaudoje. Po to tarnavo pas įvairius asmenis. Panevėžy ją suviliojo tūlas J., kuris žadėjo ją vesti ir galų gale nežinia kur dingo.

Nusikalstamasis darbas, kuriuo K. hennovska pripažinta kalta, baudžiama sunkiųjų darbų kalėjimu iki gyvos galvos, arba neturpiau 10 met. su teisių atėmimais. Tačiau teismas rado teisiuą pripažinti teismąją pasigailėtina ir nubaudė ketveriems metams sunkiųjų darbų kalėjimo. Be to, einantį ist. kreiptis į Volst. Prezidentą prašymu Kochanuskaitėi bausmę visai atleisti. Tą žygį teismas motyvuoja štai ku: teismąjoji nešlaitė, išėjusi 4 gimnazijos klases sunkiose gyvenimo aplinkybėse, nuo doros kelio, griebsi sunkaus darbo, net tapo plitūcys darbininkė, savo sunkaus gyvenimo bėgy nieko suviliota pagimdė kūdikį, neturėdama lėšų auginti ir bijodama, kad toks likimas nebūtų ir kūdikiui nusibaudimo. Nusikaltėlės širdy dar nėra užgesusi sąžinė, ji privertė nusidėjimą atpirti, atėjo ir pasistakė kūdikiui nužūdzūsi. Toliau su atėmilia nuširdžiai pripažista tardymo metu ir teismo posėdy.

Ją teisė šiaulių apygardos teismas ir tas pats teismas praso Prezidento dovanoti. Manoma, kad bus dovanos.

D.

Kur galima gauti „Liet. Aidas Braz.“

„Liet. Aidas Br.“ visad s galima pirkti pavieniais numeriais sekanciose vietose:

1. Redakcijoje rua Visconde de Parnahyba, 370.
2. Stoties Luz laikračių kioske
3. Mokoje, Rusiškoje „viltinėje.“
4. Prie centr. pošto laiptų.
5. Ant Largo da Sė prie sustojimo Moko s bondžių.
6. Ant Largo São Bento pas laikraščio pardavėją.
7. Mokoje, lietuviškoje krautuvėj, pas Juodzevičių.
8. Sekmadieniais ir šventadieniais prie Luz Sudo pas p. J. Žemaitį ir visose miesto dalyse pas laikraščių išnešiotjus.

Rua Jozė Paulino, 140 vaistinė

REIKALINGAS

„Lietuvių Aido Br.“ laikraščini rinkti kolekcionams agentas. Mokama geras nuosimtis. Sužinti Rua Visconde de Parnahyba 370 „L. A. Br.“ red.

UMC Companhia Commercial „Wawel“ S./a.

LAIVAKORČIŲ KONTORA (registruota Patrone Agricola) parduodamos laivakortės į Europą ir iš Europos ir kitų šalių. Darome įvairių dokumentų vertimus. Teikiame įvairius juridinius patarimus. Tūpa parduodamos žemės ūkeris ir lotais gerose vietose arti São Paulo miesto ir geromis sąlygomis darom paleigviniams išsimokėjimu.

Rua do Triumpho, 10

Adresso laiskams: Caixa postal 2413

Telef. 44576

Kalbame ir lietuviškai

Is Iseivių globos draugijos Konferencijos.

Praeitam sekmadienį, rugpjūčio 3 d., įvyko Iseivių globos draugijos konferencija. Konferencijoje dalyvavo 4 skyrių atstovai. Ši konferencija specialiai buvo susiukta „išspręsti“ Centro valdyboje kilusi ginčai, arba tiesiog sakant — pasidalinti iš draugijos du Centro valdybos narius, kurie viešai V. Bellos susirinkime pranešė p. Jeronimo Valaičio tekdymą dirbti, arba p. Puišio nuomone — kurė „varė“ prieškritiškią akciją, peikdami p. Jeronimą Valaitį.

Antras taip pat „svarbus“ konferencijos uždavinys — nepripažinti pirmosios (1930 m. gegužės 25 J.) konferencijos nutarimų. Kaip p. Puišys su p. Jeronimu Valaičiu sako, kad tai „buvo nekonferencija“, o tik pasitarimas ir visi nutarimai neturi reikšmės.

Šioje (antr.) konferencijoje, iš kiekvieno skyriaus dalyvavo po kelis „atstovus“ — automatus.

Prasidėjo konferencija. Automatai sėdi ir klausos ką kalbą p. Puišys ir p. Jeronimas Valaitis, kad nepažinot: kada jie lieps pakelti rankas. Ir kaip tik iš p. Puišio ir Valaičio lūpų išgirsta — kas už mūsų pasiūlymą pakelti rankas, „Atstovai“ — automatai rankas iškelia, „Jokių paklausimų, abejonių nėra. Visi, kas taip sklandžiai ir sutartinai eina, kad stebėtis reikiu.“

Buvo porą atstovų, kurie nepripažino tos technikos ir reikalavo kiekvieną svarbomą klausimą niškiai nužvesti, ir kurie dalyvavo ne ranku pakelimu, bet svarstyimu. Visi kiti — automatai, kurie klausė tik ką kunigas lieps daryti, ar kelti ranką ar ne.

Vienas toks „atstova“ — automatas yra pasirašęs po protestu prieš „Liet. Br.“ šneiktus ir iškelus tai konferencijoje, štai kaip jis pasiaiškino: „Gražiai mane prašė, aš ir pasirašiau, o kas ten buvo parašyta, nesakiočiau“.

Iš to kiu, žinoma, nėra ko norėt, kad jie sąmoningai dalyvautų konferencijoje, užtenka tik to, kad pakelia rankas. Tokius „atstovus“ konferencija p. Puišys ir surinko, kad nebūtų daug vargo „sprendžian“ įvairius klausimus.

Iškeltas klausimas — ar pripažinti 25 gegužės konferenciją ir ar priimti tos konferencijos nutarimą, ar ne.

Klausimas svarbus, kuris liečia visą draugiją.

Vienas Mokos skyrius atstovus reikalavo, kad būtų pripažinti praeitose konferencijos nutarimai ir kad protokolai būtų užtvirtinti. Bet p. p. Puišys su Valaičiu pasiūlė, kad nei 25 geg. konferencija, nei jos nutarimai nebūtų pripažinti ir liepė pakelti rankas, kas už jų pasiūlymą. Automatai patvirtino.

Vienas svarbus klausimas išspręstas.

Dėl pašalinimo iš draugijos K. Uckus ir A. Duskus jokių kalbų nebuvo. P. Puišys iš anksto turėjo pasirašęs rezoliuciją, kuria reikalavo, kad tuodu nariu pašalint, todėl, kad nesutinka su kun. Jeronimu Valaičiu. Rezoliucija be jokių parašų. Už rezoliuciją balsavo visi automatai. Tik du konferencijos atstovai, kurie sąmoningai dalyvavo konferencijoje, balsavo prieš.

Tokiu būdu K. Uckus ir A. Duskus, pirmieji šios draugijos organizatoriai, kurie nuo pat pirmųjų dienų dirbo šioj draugijoje, nesigailėdami darbo ir pašventimo su burti lietuvius į vieną bendrą išėvijį lietuviška šeimą, tapo iš draugijos visai pašalinii, todėl, kad stovėjo už draugijos nepartiskumą, kuomet kun. J. Valaitis reikalavo, kad draugija būtų krikščioniškos pasaulėžiūros.

J. B.—as.

Statybai

Įvairūs medžiagos: kalkių plytų, cemento ir visokių dažu, įvairūs konstrukcijos namams statyti galite gauti pigomis kainomis.

Kreipkitės. S. Paulo, Rua Visconde de Parnahyba 493.

(Įėjimas iš Bresser ir Hipodromo)

Automobilių karalius.

Garsus viam pasauli Amerikos automobilių fabrikantas, Fordas, šiemet žada padaryti dvidešimtis milijonų aut. mobilių. Kadangi vienas jo automobilis užima vidutiniškai apie du metrus ploči, tai sustačius visus jo padirbtus automobilius šonu vienas prie kito, gautumėm 40 milijonų metrų arba 40 tūkstančių kilometrų. Vadinasi, lygiai tiek, kiek turi storio žemės kamuolys per patį vidurį (ekvatorių).

Fordas nuo 1923 m. vidutiniškai pagamina apie du milijonus automobilių per metus (žmonėms ir prekėms vežioti). Skaitant, kad vienas automobilis kaštuoja vidutiniškai apie 600 dolerių. Fordas parduoda automobilių per metus už 1.200 milijonų dolerių. Naujaisiais apskaičiavimais, Latvijos visas turtas (žemė, namai, fabrikai, ūkiai ir t. t.) išneša apie 1.100 milijonų dolerių. Reikia manyti, kad ir Lietuvos turtas vargu daugiau sieks. Vadinasi, už parduotus tik per vienus metus Fordo automobilius, galima būtų nupirkti visą Latviją arba visą Lietuvą. Arti pusės savo automobilių Fordas parduoda Amerikoje, o kas lieka — išveža kitosna pasaulio šalimsna.

Fordo turtas šiandien yra vertas apie 2.000 milijonų dolerių. Jis laikomas turtingiausiu pasauly žmogum. Fordo fabrikuose dirba apie 150 tūkstančių žmonių. Pigiausias darbininkas gauna ne mažiau 5 dolerių dienai.

Kalangi Amerika gamina iš viso apie 4 milijonus automobilių per metus, tai Fordui tenka apie pusė. Fordas pradėjo automobilių gamybą su 5 tūkstančiais dol. kapitalo.

Jo gamybos pamatiniai dėsniai buvo: gaminti tik vieną modelį (pavyzdį), parduoti kaip pigiausia, brangiai mokėti darbininkams. 1923 m. jo automobiliai vidutiniškai buvo parduodami po 295 dolerius. Tuo jis sumušė visus savo konkurentus. Fordo automobilį galėjo įsigyti kiekvienas Amerikos darbininkas. Pasauly yra apie 25 milijonai automobilių. Iš to skaičiaus apie 22 milijonai tenka Amerikai. Europa turi apie 2 milijonus.

Keliamas atlyginimą darbininkams Fordas stengėsi kuo labiau-iai išnaudoti

Lietuviskas pensionas

Atsitarė naujas, jaukus lietuviškas pensicnas netoli Sorocobanos stoties.

Lietuviai atvykę į S. Paulo gali gauti nakvyne, o taip pat ir kambarį gali išnuomuoti ilgesniam laikui.

Kainos žemos
Tik įsidėmėkite adresą.
Rua Duque de Caxias 8
Telephone 5-1492

(Įėjimas pro fotografija Alemdo.)

Kanados lietuviai. Alkana pagunda.

Vienintėlė Kanadoj vieta, kur randasi daugiausia lietuvių, be nebus Montrealas. Nors ir daug lietuvių čia randas, bet apie jų organizacijų gyvenimą nieko negirdėt. Lietuviai daugumoje neorganizuoti, visi paskendę savo kasdiniuose reikaluose ir organizacijos mažai rūpinasi. Tiesa Kanadoj yra Lietuvos Sūnų ir Dukterų draugija, kuri turi keletą narių. Organizuotumas čia yra antraeilis dalykas ir jeigu yra kokia draugija bet veiksmo nerodo, yra sustingusi. Yra lietuvių kurie gyvena neblogiausiai, bet jei organizacijos naudai reik išmesti tai bėda. Visi jie žiūri į organizaciją peino akimis.

Čia taip pat yra klebonas su savo žymiomis šventųjų organizacijomis. Bet visose tose organizacijose, jaučiama kažkokia ne lietuviška dvasia, o svetima.

Taip visi ir smilksta paskende kasdiniuose reikaluose.

PASTO DEŽUTE.

Redakcijoj yra laiskai:

- 1) B. Kaminskas I. Krisciūnui, A. Bartusevičius, T. Nekrašienei, M. Vosylius, P. Jakučiniui, B. Gverzdys (3) J. Klimaitis, J. Kalybatui, (4) J. Bernotui, (5) Z. Geniti, (4) M. Kazakevičius, (3) K. Gabrielavičiui (3), A. Čeismanas, K. Jalcėiui, V. Veselauskui, J. Vilkauskui, J. Rakevičius, P. Žerun, K. Bryk, A. Žigmantienė, B. Šalcik, A. Verkanis, J. Var-nui, P. Paškevičius St. Krašauskui, T-

Bendinskas. O. Minkevičienė, St. Me-seckis, D. Rudnška, Šatrauskas.

jų darbingumą. Jis nepriima senesnių kaip 40 metų, jo manymų, senisnis jau neturi reikalingo greitai darbu vikrumo. Nors pas jį dirbama tik 8 valandos su pusės valandos pertrauka, bet žmonės taip nuvargsta, kad po darbo kai kurie čia pat ant vietos užmiega.

Dabar Fordas pripirko daug žemės ir pradėjo statyti išmėtius neididelius ūkelius. Kiekvienas nuolatinis darbininkas gauna išmokėjimui nedideli ūki ir darba padalina taip, kad pusę laiko dirba fabri-ke, o pusę ūky. Tokiu būdu Fordas tikisi ilgiau išlaikyti darbininkų sveikatą, nes pasirodė, kad padirbėjęs dešimts metų darbininkas viškai nustoja sveikatos.

L. Valiuko

PRIVATINIS BIURAS,

Informacijos, patarimai, — tarpininkavimas, Caixa postal 3902 laiskų išdavimas, knygy-nas, ir laikraščių pardavinėjimas. Atdaras nuo 9 — 7 val. vak, šventadieniais nuo 9 — 3 val. p. p.

Prie Luiz sodo.
Rua Libeiro da Lima. 22
S. Paulo
Laiškams: C. postal 3902

Ar ten vėtros kaukia, dūksta,
Ar perkūnai dunda?
Ar krūtinę drasko, plėšo
Alkana pagunda?

Neužtenka vandens krikšto,
Krauju šlaksto žemę:
Eina vyrai, žvanga plienas,
Jų veidai aptemę...

Liūdną žinią staugia vėjas,
Rauda milijonai:
Naujo keršto, keršto šaukia.
Purvini lavonai...

Rusčiai pažvelgė valdovas:
Daug žiedų nuskindą...
Debesys varnų pakilo —
Kraujo kvapus plinta.

Šelsta, dūksta kraujo jūroj
Alkana pagunda.
Tiktai girios verkia gaudžia
Nekaltųjų skundą.

S. Bakšys.

Sesutei.

Eik, paskinki man, sesutė
daug pavasario gėlių;
kad žydėtų jos man bute,
suramintų, užjastų.

Šiandien esu pasilgęs
jų žiedelių mėlynų!
Noriu lėkt aukštai iškilęs
ten, kur dangel žydi jų

Trokštu grynų gėlių oru
ten nušėk pakviepuot,
Ir išvydęs saulės šviesą,
himnus, arijas dainuot!

Tad priskinki man, sesutė,
daug pavasario gėlių,
kad žydėtų jos man bute,
suramintų, užjastų..

A. Byra.

REIKAL NGAS

Vaikas, prie spaudos darbų
R. Visc. Parnahyba, 370
Telp. 9-0831

Pinigų kursas

Š. Amerikos doleris	98840
Vokietijos markė	28350
Lietuvos litas	18020
Argentinos pez.	38580
Uragyjus pez.	88400
Lenkijos zlotas	18130

Noriu susirašinėti

Noriu vesti susirašinėjimą su lietuvišiais gyvenančiais Brazilijoje ir kituose pasaulio kraštuose. Tikslu pažinti plačiau lietuvių kultūrinį gyvenimą.

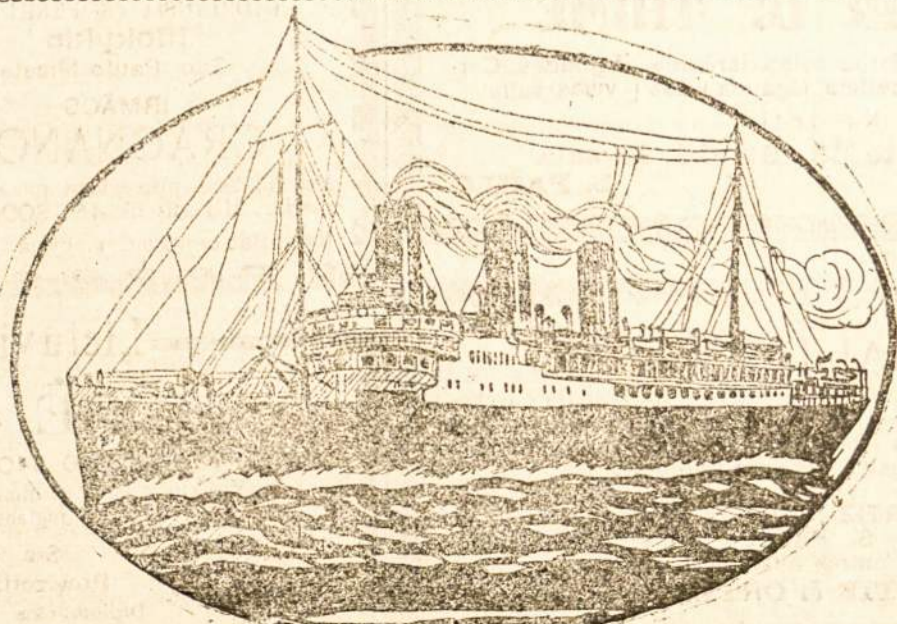
Laiškus siųsti šiuo adresu:

A. D. Porutis.
São Paulo, Rua Visconde de Parnahyba, 370. Brazil.

Lietuviai, Dėmesiol

Jei jūs norite vaziuoti Lietuvon, ar iš Lietuvos atkviesti savo gimi-nes bei pažįstamus, kreipkitės visuomet į agen-ciją „EUROPA“; nes tik agencija „Europa“ tarnauja sąžiningai laivakorių pardavime. Šanados taip pat išrūpina iš policijos. Laivakortes galite gauti ir išsimokėjimui. Tai gi lietuviui visi į agenciją „EUROPA“, jei norite, kad jums teisingai, pi-giai ir greitai patarnautų

Agencija „EUROPA“ prieš centratinį pašta.
Adresas: Praça do Cor-reio N. 16 S. Paulo.

TREMEMBE

POILSIO NAMAS „BALTASIS ELNIAS“.

Oficialus atidarymas sekmadienį 3 rugpjūčio

Puikus sodas — kavinė — pirmos klasės koaditariai poiki rektorano virtuvė, — didelė šeimoms ir susirinkimams, didelė dengta terasa. Antarectica chop. Nuo 3 val. šokiai. Rua Mario, 10. (prie bažnyčios) skersgatvis iš Ar. Dr. Pedro Vicente. Savininkas CARLOS BLANKE (buvusis virtuvės prig. hotelio „Paz“). Traukiniu galima važiuoti iki 9 1/2 val. Vėliau eina specialiai autobonde į Sant. Anna iki 11 1/2 val.

LABORATORIA.

Mediciniškas ištirimai.

(Nugarakaulio smegenų kraujas ir šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. B. ŠIPIAKOVO IR M. KOGANO

Moskvos universiteto 1914 metų laidos. Asistentas ligoninės Žukary laboratorijos. Priėmimo valandis nuo 8 — 10 ir nuo 2 — 8 Sekmadienį nuo 10 — 12 val.

Rua Conselheiro Christiano 74, 2 and. app, 28.

VAISTINĖ PASSERINI

Provizoriaus

CARLOS PASSERINI

IR

MARIETA PASSERINI

Leidžiame adatas

Rua Dr. Silva Pinto 49 (BOM RETIRO)

Telephone 5-3584,

S. PAULO

LIEUVIŠKA KIRPYKLA

„DIANA“

Ponioms ir panelėms kirpimas plaukų, onduliavimas, manikiūras ir veido masažas darbas atliekamas greitai ir gerai, pigiau negu Pitar, lietuvišioms darau nuolaidą. Kreiptis: Rua José Paulino, 106-A.

APOLONIJA DEGUTIENĖ

VILLA FACCHINI

Bairo do Jabaquara (Villa Mariana) Vieta didelė ateitimi, prie pat „Zoologijos sodo“. PASKUTINIŲ LAIKŲ PASTATYTA DAUGIAU 20 NAMŲ. Netoli bondės, oantobusai vaikšto į miestą per rėius sklypus. Ateitis garantuota. Jau daug lietuvių, rusų, lenkų ir kitų ten gyvena.

Naudokites gera proga.

Žemės sklypai nuo 3-000\$000. Mėnesinis mokėjimas nuo 30\$000. Galima susikalbėti visomis Europos kalbomis

Informacija teikia centralinė kontora Praça da Sé, 3 — 4 aukš.

Nuo 8 val. ryto iki 7 val. vak. ir sekmad. nuo 8 v. ryto iki 4. v. vak.

ADVOKATAS IR PRISIEKUSIS VERTĖJAS

VLADIMIR DE THIMÉ

Veda teismo sužeistų darbe bylas, išrūpina šamadas, Carteira de intendada e chouffeur išgauna visas į visas šalis

Kreiptis.

Rua São Bento 36 6 aukš. 13 sala

Telefonas 2-6393. S. PAULO

LIETUVIAI DĖMESSIO!

Prie prekybos įstaigos „ORTIZ & ORTIZ, yra įsteigtas advokato rūšis, prityrusių specialistų vadovybė. Sąžiningai ir už mažą atlyginimą, pilnai patenkina interesantus visokiais reikalais. Susikalbėti galima: lietuvių, rusų ir kitomis kalbomis.

Raštinėj kreiptis „ORTIZ & ORTIZ“ Caixa Postal 1506, S. Paulo, asmeniškai — S. PAULO, Largo da Sé — Rua Barão Paranapiacaba, 1, antras aukštas, 8 sala.

„ORTIZ & ORTIZ“

Advokatas

Dr. Carlos Monteiro Brisoila

Rua S. Bento, 8 — sobrado
tel. 2-6587

Tarpininkavju bylose: peštiniu, kriminoline policijo ir garantiju, ir bankrotu. Išreikalauju Nesumokėtus pinigus, taip pat darau pilietybes dokumentus, sutartis. Visas darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.

Naudingas pranešimas

São Paulo lietuvių patogumo dėlei mano privatinis biūras; informacijos, patarimai, tarpininkavimai, Caixa postal 3902 laišku išdavimas, knygynas ir laikraščių pardavinėjimas, perkeltas į naują vietą.

Rua Ribeiro da Lima 22 prie pat Luiz sodo Biūras atdaras: nuo 9 — 8 val vak.

Sekmadieniais nuo 9 — 3;

L. Valiukas.

Laiškams adr. Caixa p. 3902 S. Paulo.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidini-me, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmid

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO.

Rusiska Pirtis

Tik Rusiskoj pirty galima gerai ir patogiai išsimaudyti Antradieniais moterims galima maudyti.

Ketvirtadienį ir penktadienį tik vyrams po 1\$5000.

Šeštadienį ir sekmadienį 2\$000 atskiriems asmenims.

Rua Bresser, 307.

DIDŽIAUSIA ŠOFERIŲ MOKYKLA
S. Paulo Mieste.

LUIZ CABRERA

Per 20 dienų prirengiama prie egzaminų. Mokinama ant įvairių automobilių markių Mokestis tik 450\$000. Instruktoriai: lietuvis ir portugalas.

Kreiptis:

RUA TAQUARY 2.

Rusiška Vaistinė

M. PODOSKY

Avenida Paes de Barros 11 (MOCCA)

Visoki vaistai ir perrišimo medžiaga. Parfumerijos yra priuosto vietinės ir iš užsienio. Kreipkitės su visokiais reikalais

S. Paulo Av, Paes de Barros 11(MOCCA)

Dr. Souza Das

Klinika suaugusiems ir vaikam.

Gydyma selektra Priima ligonius pas save, ir susirgus ligoniui daro vizitus po namus, pakviestas bile kurio laiku.

AVEN. PAES DE BARROS, 6 (MOCCA)

Arti Rusų Vaistinės. Kalba rusiškai ir lietuviškai.

DANTŲ GYDYTOJA

Dra. HELENA KUSELEVSKA

Ligonius priima nuo 9-1

ir nuo 4-8.

Kalba visomis Europos kalbomis.

Adresas:

S. Paulo, Rua Aurora, 94.

LIETUVIAI,

Jei jus norite įgyti žemės sklypa geroje vietoje namams pasistatyti netoli bondės lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, kur virš 100 namų jau yra pastatyta, kreipkitės tik pas

J. VYGELI, VILLA ZELINA AVENIDA ZELINA 1.

jis savo tautiečių nesuvilios

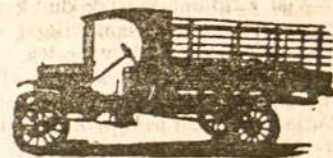
DIDŽIAUSIA ŠOFERIŲ

Mokykla

São Paulo Mieste

IRMĖS

GRAGNANO

Per 20 dienų prirengiame prie egzaminų. Mokinama ant įvairių automobilių markių. Mokestis tik 450\$000 Instruktoriai lietuvis ir portugalas.

Kreiptis centralinė mokykla šoferiams Rua Dr. Almeida Lima 187

Lietuviška Vaistinė

„JOSÉ PAULINO“

RUA JOSÉ PAULINO, 140 Teleph. 5-6307 (BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perrišimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba

Provizorius D. RUMMEL,

Diplomotas Kozanias universiteto.